

SLOBODNE TEME

27. KARAKTERISTIKE KARCINOMA DOJKE SA ESTROGEN, PROGESTERON I HER2 NEGATIVNIM (ER-PR-HER2-) FENOTIPIKOM

Mitrović S^{1,2}, Knežević M^{1,2}, Stanković V^{1,2},
Mihajlović Z^{1,2}.

¹Medicinski fakultet Kragujevac,

²Služba za patologiju, Klinički centar Kragujevac

UVOD. Karcinom dojke je heterogena bolest koja obuhvata brojne morfološke, genetske i molekularne entitete, a svaki sadrži fenotipski različitu populaciju malignih ćelija. Na osnovu nivoa ekspresije različitih markera, karcinomi dojke su klasifikovani u pet grupa. Prvu grupu čine Her2 + tumori, zatim postoje dve grupe Er+ (luminalni A i B tipovi), grupa sa normalnim fenotipom, nalik fenotipu normalne dojke, i poslednja grupa, Er-Pr-Her2- tumori sa bazalnim fenotipom. Er-Pr-Her2- karcinomi dojke se karakterišu agresivnim kliničkim tokom, slabim terapijskim odgovorom i kraćim preživljavanjem u odnosu na sve ostale grupe.

CILJ. Naš rad pokušaće da ukaže na jedinstvene histomorfološke karakteristike Er-Pr-Her2- tumora i da pomogne razumevanju njihove jedinstvene prirode i agresivnog biološkog ponašanja.

MATERIJAL I METODE. Od marta 2006. do maja 2007. godine u KC Kragujevac je mikroskopski obrađeno 248 karcinoma dojke, korišćenjem standardne HE metode i primenom imunohistohemijske analize kojom je određivana ekspresija Er, PR i Her2 receptora.

Definisani su histopatološki parametri za svaki tumor: veličina, ivice, nodalni status, histološki tip, nuklearni i histološki gradus, mitotski indeks, stepen nekroze i stromalne mononuklearne reakcije. Na kraju, izvršeno je poređenje ovih karakteristika sa ekspresijom Er, Pr i HER2 receptora.

REZULTATI. Naše istraživanje pokazuje da je 65,6% tumora estrogen-pozitivno, od toga 15% pokazuje prekomernu ekspresiju HER2 receptora. ER-Pr-Her2- tumori čine 8,5% naše serije. U ovoj, posebno proučavanoj grupi, najveći broj tumora je gradusa 3 (90,5%), a najčešći histološki tip je duktalni

karcinom (85,7%). Najzastupljenije histomorfološke karakteristike su: centralna acelularna zona, visoka mitotska aktivnost, intenzivna limfocitna infiltracija, cirkumskriptne ivice, izražena nekroza često komedo tipa, negativan nodalni status, i prisustvo svetlih i višejedarnih celularnih oblika uz vretenastoćelijsku i skvamoznu metaplaziju.

ZAKLJUČAK. Karcinomi dojke sa Er-Pr-Her2- fenotipom su posebna grupa tumora sa više zajedničkih histoloških karakteristika. Te jedinstvene osobine podržavaju koncept da su "tri puta negativni" tumori poseban morfološki i klinički entitet. Naša buduća imunohistohemijska istraživanja sa analizom ekspresije citokeratina i mioepitelnih markera, biće usmerena u dokazivanju bazalnog fenotipa ovih karcinoma.

Ključne reči: karcinom dojke, estrogenski receptor, progesteronski receptor, c-erbB-2 onkoprotein .